

Müttefikler Tavassutu Kabul Edecekler mi?

Ankara anlaşması bugün Millet Meclisinde görüşülüyor

Yeni sulh teklifi

Holanda ve Belçikanın sulh teklifi insanlığın yeni bir ifade hissi olmakla beraber ne yazık ki akamete uğramaya mahkumdur.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Lâhey görüşmesinden sonra, ortaya yeni bir sulh teklifi çıktı. Holanda ve Belçika hükümdarlarının bu müşterek teşebbüsleri hiç şüphe yok ki, insanlığın sulh ve huzur yolundaki duygusuna yeni bir tercümanlık ifadesi taşımaktadır.

Resmî tebliğde de zikredildiği gibi, Avrupa ve beşeriyet hakikaten korkunç ve âkibeti çok karanlık ve vahim bir tehlike girdabının kıyısına gelmiş bulunmakta. Bütün vehametini bir kere başlayacak olan kanlı boğuşmanın dünyanın neresine kadar gideceği ve ne şekilde ve nasıl duracağı meçhuldür. Bu itibarla, henüz bu beklenen boğuşma başlamadan önce muharipler arasında yeni bir sulh teklifi bulunmanın beşerî ve vicdanî yükse bir kıymeti vardır. Ancak, harp nasıl bir çıkmaz içinde ve Almanyanın atılacağı ile başlamış sulh maatteessüf tam bir çıkmaz içine girmiş bulunmaktadı.

Harbi vücutte getiren sebeplerin henüz hiç birisi ortadan kalkmamıştır ki sulhu kurtarmak mümkün olsun. Ortaya sürülen ve üzerinde rinde karşılıklı ısrar muhafaza edilen şartların hemen hepsi kabili ricu olmayacak bir mahiyette ve oldukları gibi duruyorlar. Bu ısrar ve başlanılan bağlandığı dava uğrunda behemehal tahakkuk ettirmek prensipi muhakkak ki, bu teşebbüsü de akamete mahkum bırakacak ve iki hükümdar sadece insanlık vazifelerini yapmış olmakla seslerini tarihe maletmiş bulunacaklardır. Nazi Almanya ile demokrat İngiltere ve Fransa arasında ihtilâf o kadar derin uçurumlar ifadesi içinde bulunmak tadır ki, sulh masası başında bu uçurumları konuşarak telif etmek şöyle dursun, yalnız İngiltere ve Fransanın ihyasında ısrar ettikleri Polonya ve Çekoslovakya'yı yeniden kurtarmak hususunda mutabık kalmak bile yenilmez bir müşküldür.

Bu itibarla maatteessüf sulh tamamlanma zaferin arkasına saklanmamıştır. Kim, zaferi avucunun içine alırsa sulh de ona avdet edecektir. Bunun haricinde, sulh teklifi ve teşebbüslerinin muvaffak olması için tek şart vardır; o da şimdiye kadar olanların ve söylenenlerin üzerinden bir sünger geçirmek ve yeniden yeniye hiçbir şey olmaması gibi masa başına geçmektir. Her ne kadar politika bir cilde silsilesi halinde telâkki edilirse de böyle bir cilyenin bugünkü vaziyet ve şartlar içinde veri bulunmadığı da muhakkaktır.

Sulhun ifadesi için Almanyanın tam feragati ise henüz beklenebilir. Kim, zaferi avucunun içine alırsa sulh de ona avdet edecektir. Bunun haricinde, sulh teklifi ve teşebbüslerinin muvaffak olması için tek şart vardır; o da şimdiye kadar olanların ve söylenenlerin üzerinden bir sünger geçirmek ve yeniden yeniye hiçbir şey olmaması gibi masa başına geçmektir. Her ne kadar politika bir cilde silsilesi halinde telâkki edilirse de böyle bir cilyenin bugünkü vaziyet ve şartlar içinde veri bulunmadığı da muhakkaktır.

Nitekim, bugün sulh tavassut ve teklifi yapan hükümdarların kapılarında Alman orduları bekliyor ve ajanslar bu kuvvetlerin her gün biraz daha şüpheli bir halde arttıkları yolunda taze haberler getiriyorlar. İhtimal, Holanda ve Belçikayı sulh yolunda yeni bir denemeye sevkeden âmililerin başında yalnız beşerî ve insanî hislerin galeyamı değil, böyle bir tazeyin de tesiri vardır.

Hariciye Vekilinin beyanatından sonra Paktın bugün tasdik edilmesi çok muhtemeldir

Bugün Mecliste pakt etrafında beyanatı beklenen Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu

Ankara 8 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi bugün saat 14 buçukta toplanmaktadır. Bu içtimada müzakere edilecek başlıca lâyiha; son Ankara anlaşmasının tasdik hakkındaki kanundur.

Lâihanın görüşülmesi münasebetiyle bazı hatiplerimizin Mecliste söz alarak İngiltere - Fransa ve Türkiye arasındaki bu üç taraflı yardım paktının cihanşümül kıymet ve ehemmiyetini tebarüz ettirecekleri anlaşılmaktadır.

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun da Mecliste bu husustaki beyanatı dinlenecektir.

Meskûr lâihayı müzakere eden muhtelif encümen müahede metni ve merbutları ile birlikte müttefikler tasvip ve kabul ederek dün Meclis Yüksek Reisliğine vermiştir.

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun da Mecliste bu husustaki beyanatı dinlenecektir.

Meskûr lâihayı müzakere eden muhtelif encümen müahede metni ve merbutları ile birlikte müttefikler tasvip ve kabul ederek dün Meclis Yüksek Reisliğine vermiştir.

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun da Mecliste bu husustaki beyanatı dinlenecektir.

Meskûr lâihayı müzakere eden muhtelif encümen müahede metni ve merbutları ile birlikte müttefikler tasvip ve kabul ederek dün Meclis Yüksek Reisliğine vermiştir.

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun da Mecliste bu husustaki beyanatı dinlenecektir.

Meskûr lâihayı müzakere eden muhtelif encümen müahede metni ve merbutları ile birlikte müttefikler tasvip ve kabul ederek dün Meclis Yüksek Reisliğine vermiştir.

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun da Mecliste bu husustaki beyanatı dinlenecektir.

İngiliz mehafili verilecek cevabın çoktan verilmiş olduğu kanaatinde

İhtiyatlar terhis ediliyor

Hükûmetin, gerek talimler için, gerek ahvalin icabatı dolayısıyla silâh altına almış olduğu ihtiyat sınıflarını terhise karar verdiği haber alınmıştır. Hükûmetin bu kararı memleketimizin her zamankinden ziyade emniyet içinde bulunduğuna büyük bir delildir.

Üç Taraflı Pakt mı?

Paris 8 (J. D.) — Romadan gelen malûmata göre, Roma, Atina ve Ankara arasında üç taraflı bir paktın akdi için müzakerelere başlanmıştır. Malûmdur ki, Musolininin esaslı mesaisi muhasamayı mevzî bırakmak ve bunu alevlendirmekten ıhtınap etmektedir.

Almanya'dan işgal ettiği memleketlerde yapılan zararların tamiri de istenecek

Hitler teklifi tetkik ediyor - İngiliz Başvekili yarın bir nutuk söyleyerek tavassut teklifine de temas edecek

Londra 8 (Hususi) — Kral Corc, Holanda Kraliçesi Vilhelmina ve Belçika Kralı Leopold tarafından vaki olan tavassut teklifini iyice tetkik ettikten sonra, bu mesajı hükûmete verecektir. Siyasi mehafilde müttefiklerin sulh şartlarının İngiltere için Çemberlay - nin ağızında, Fransa için Daladiyenin ağızından evvelce tasdik edilmiş olduğu beyan edilmektedir.

MESAJ ROMADA SEMPATİ İLE KARŞILANDI

Paris 8 (Radyo) — Holanda Kraliçesi ile Belçika Kralının sulh lehindeki teşebbüsleri, Romada büyük bir sempati ile karşılanmıştır. Roma siyasi mehafili garp cephesindeki tarafın kuvvetleri henüz harekete geçmedikleri için sulh kapılarının tamamlanması kanamış olmadığı kanaatinde.

MESAJ NESREDİLDİ

Londra 8 (Hususi) — Holanda Kraliçesi Vilhelmina ile Belçika Kralı Leopoldün İngiliz Kralı Corc, Fransız Cumhurbaşkanı Löbrün ve Hitler şah - sen gönderdikleri sulh tavassutu teklifleri, Holanda Hariciye Nezaretî tarafından gazetelerde dört lisan üzerine neşretmiştir.

CEVAP MI?

Londra 8 (Hususi) — Hariciye Nazırı Lord Halifaxın dün akşam radyoda söylediği nutuk müttefiklerin davasına hasredilmiştir. Nazır, harbin gayelerini tarif ederken, bilhassa şunları söylemiştir:

(Devamı 3 üncü sahifede)

Mesaja verecekleri cevaba intizar edilen iki müttefik devlet reisi Majeste Kral Corc ve M. Alber Löbrün

RADYO HABERLERİ

İngilterenin Polonya muhacirlerine yardımı

Londra 8 (Radyo) — Hariciye nazırı Lord Halifaxın Avam kamasında Romanya ve Macaristanda bulunan Polonya muhacirlerine yardım için 100 bin İngiliz lirası verileceğini söylemiştir.

Amerikadaki Polonyalılar

Paris 8 (Radyo) — Nevyorkta çıkan Leh gazeteleri, Amerikadaki Polonyalıların arasında Polonya muhacirlerine yardım için geniş bir iane açıldığını yazmaktadır. Birçok Amerikan şehirlerinde, Polonyalıların tarafından Almanya aleyhine nümayişler yapılmıştır. Amerikada dört milyon Polonyalı vardır. Yalnız Nevyorktaki nümayiş 150.000 Polonyalı iştirak etmiştir.

Ambargonun kaldırılması ve Almanya

Paris 8 (Radyo) — Alman hükûmeti, Amerikan ambargoyu kaldırması hakkındaki noktai nazarını bu yakınlarda bildirecektir.

Bosna Hersekte muhtariyet

Brüksel 8 (J. D.) — Belgrattan bildirildiğine göre, aynı zamanda Bosna müslüman cemaati reisi olan Ticaret Nazırı (?) Sırp, Harvatar ve Slovenlerden müteşekkil olan Yugoslavyada muhtar bir Bosna - Hersek idaresinin de teşekkül edeceğini beyan etmiştir.

Amerikadaki casuslarla mücadele

Brüksel 8 (Radyo) — Nevyorktan öğrenildiğine göre, ismini bildirmeyen bir zat casuslarla mücadele için 250 bin dolar vermiştir. Bir casusun yakalanması için yarıdan geçenlere 500 dolar verilecektir.

Garp cephesinde yeniden tahşidat

Hitler dün ordu büyük kumandanlarla tekrar görüştü

Paris 8 (Hususi) — Belçika ve Holanda hudutlarına külliyetli kıtaat tahşit edilmiştir. Muhtelif tank ve hücum arabaları fırkalarından mürekkep olan bu kuvvetlere Polonyaya karşı harekât idare etmiş olan General Blaskoviz (?) in tayin edildiği söylenmektedir.

Almanlar bu kuvvetleri Sigfrid hatına yerleştirmek imkânsızlığından dolayı buralara getirdiklerini söylemektedirler.

Amsterdamdan gelen haberlere göre, örfi idare şimali Holandaya da teşmil edilmiş, buradaki bütün stratejik mevkiiler askeri makamların eline verilmiştir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Makineye Verirken:

Şimal denizinde yeni hava muharebesi oldu

Londra 8 (A.A.) — Hava nezareti bildiriyor: Dün Şimal denizinde bazı hava hareketleri olmuştur. Shetland adalarına yaklaşan bir Alman tayyaresi topçu ateşle geri pskürtülmüş ve İngiliz tayyareleri tarafından kovalanmıştır. Birkaç Alman tayyaresi daha görülmüştür. İngiliz tayyareleri Şimal denizinde bu tayyarelerle muharebeye tutuşmuş ve düşman tayyareleri bulutlar arasında kaybolmuşlardır.

Shetland adalarına yaklaşan Alman tayyaresinin 4 kişiden ibaret olan mürettebatı ile saate 424 kilometre sür'atle uçan «Henkel» markalı bir tayyare olduğu tasdik edilmektedir.

(Diğer Telgraflar 3 üncü Sayfamızdadır)

İtalyanın gayesi Avrupanın cenubunda sulhun muhafazasıdır

Musolininin gazetesinde Virginya Gayda İtalyanın bütün kuvvetile akdenizde ve Balkanlarda sulhun devamını temine çalışacağını söylüyor

Paris 8 (Radyo) — Virjinya Gayda, «Jurnale Ditalya» da neşrettiği bir makalede diyor ki: «Almanya ile Sovyetler arasında tam bir anlaşma yoktur. Rusya, halihazırdaki ihtilâfa silâhla iştirak etmek niyetinde değildir.

«İtalyaya gelince: İtalyanın gayesi Avrupanın cenup tarafında sükûnetin muhafazasıdır. İtalya bütün kuvvetile Akdenizde ve Balkanlarda sulhun devamını temine çalışacaktır. Bütün mesaisini buna hasredecektir.»

ROMANYA SEFRİ BÜKREŞE GİTTİ

Romanya sefiri M. Stoiko, hükûmetin daveti üzerine tekrar Bükreşe gitmiştir. Sefir dün Romanya vapurile Köstenceye gidecekti, vapur geçtikçe için M. Stoiko dün akşamki trenle hareket etmiştir.

Sirkeci istasyonunda Romanya konsolosu ve konsolosluk erkânı tarafından karşılanmıştır. Sefir her türlü beyanatta bulunmaktan ıhtınap etmiş, sadece hükûmetin daveti üzerine Bükreşe gitmekte olduğunu söylemiştir.

FON PAPAN ANKARA'YA GİTTİ

Alman sefiri Fon Papan de dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir. Fon Papan dün öğleden sonra Romanya sefiri ile de görüşmüştür.

BİR ALMAN - BALKAN İKTİSAT KONFERANSI MI?

Paris 8 (J. D.) — Berlinden gelen haberlere göre, Alman İktisat Nazırı Dr. Funk, Almanyanın yakında iktisadi bir konferansı ıhtımaa çağıracağını, Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristan da davet edileceğini söylemiştir.

Asker Gözle Cepheler

Cephede hareketsizlik zahirîdir

Hep birbirine benzeyen günler. Yalnız evvelki günkü tayyare muharebesi cephede bir canlılık gösterdi. Bu muharebenin neticesi hakkında Fransızların mütealekaları dün haber kısımlarımızda yazılmıştı. Şimdi Fransızlar hem her tip tayyarelerinin, hem de tanklarının aynı neviden düşman silâhlarına faik olduğu kanaatinde.

Geçenlerde de Almanlar Alsas şehirleri üzerinde epeyce derinlik-

lere kadar uçmuşlar, hatta Fransızlar ta Saon mmtakasında alarm ışırtı vermişlerdi. O zaman bu tayyarelerden bir tanesi geri dönmeydi.

Almanlar şimdiki halde topçu dispozitiflerini takviye eder görünüyorlar. Hareketsizlik zahirîdir. Ordular kış içinde aynı hayatıyet gösteremezler. Fakat bunu ölçmek te müşküldür. Her ordunun ateş kudreti, manevra kabiliyeti, miktarı, manevrayı değiştirebilir. Bugün (Devamı 3 üncü sahifede)

